การพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชไม้เศรษฐกิจ ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่มีคุณภาพในพื้นที่เสื่อมโทรม กรณีศึกษากลุ่มชุมชนภาคกลางตอนล่าง

Development and Technology Transfer of Economic Crops Local Quality Products Deteriorate Lower Central Community Education

ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์[1*]
Ntapat Worapongpat[1]

[1]ศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมชุมชน ผู้ประกอบการ การท่องเที่ยว และการศึกษา *
[1] Center for Knowledge Transfer, Technology, Community Innovation, Entrepreneurship, Tourism and Education
*Corresponding Author's e-mail: dr.thiwat@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการบูรณการและการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชไม้เศรษฐกิจ ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่มีคุณภาพในพื้นที่เสื่อมโทรม กรณีศึกษากลุ่มชุมชนภาคกลางตอนล่างมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรมเขตพื้นที่ภาคกลางตอนล่างและกำหนดต้นแบบการจัดการความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรม 2. การจัดการองค์ความรู้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มขีดความสามารถ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบจากการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรมในพื้นที่จากภูมิปัญญาชุมชนแบบมีส่วนร่วมให้แก่กลุ่มชุมชนเพื่อความยั่งยืนในชุมชน 3. การจัดการพื้นที่โดยใช้ Cultural Mapping ในการบริหารจัดการชุมชนบนพื้นที่จากภูมิปัญญาชุมชนแบบมีส่วนร่วมให้แก่กลุ่มชุมชนเพื่อความยั่งยืนในชุมชนเพื่อลดการทำลายการรักษาธรรมชาติ สร้างความสมดุล คน น้ำ ป่า เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มในพื้นที่ 4. การสร้างรายได้และเพิ่มศักยภาพและความสัมพันธ์ของการจัดการเกษตรแบบมีส่วนร่วมให้แก่กลุ่มชุมชนเพื่อความยั่งยืนในชุมชนพื้นที่การศึกษาได้เลือกตำบลหนองปลาหมอ อำเภอบ้าโป่ง จังหวัดราชบุรีและไร่สุขใจ จังหวัดราชบุรีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การวิจัยโดยวิธีหาความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรมเขตพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง โดยรวมลักษณะพื้นที่เป็นพื้นที่เสื่อมโทรม 2) การจัดการองค์ความรู้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มขีดความสามารถ การจัดการด้านบุคลากร แบบมีส่วนร่วมให้แก่กลุ่มชุมชนเพื่อความยั่งยืนในชุมชน 3) การปลูกพืชเศรษฐกิจการบริหารจัดการชุมชนบนพื้นที่จากภูมิปัญญาชุมชนแบบมีส่วนร่วมให้แก่กลุ่มชุมชนทำให้ชุมชนมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นควบคู่กับการจัดการพื้นที่ และ 4)การสร้างรายได้และเพิ่มศักยภาพและความสัมพันธ์ของการจัดการเกษตรแบบมีส่วนร่วมโดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคม

คำสำคัญ: การบูรณการ, การถ่ายทอดเทคโนโลยี, ไม้เศรษฐกิจ, พื้นที่เสื่อมโทรม

Abstract

Research on the integration and transfer of technology for growing cash crops Quality local products in a deteriorated area. The lower central region community group case study aims to 1) study and analyze the condition of economic crops in the degraded areas of the lower central region and to determine a model for social responsibility management by planting cash crops in the degraded areas. 2) Knowledge management in technology transfer to increase capability to analyze the factors affecting the cultivation of economic crops in deteriorated areas from community wisdom with participation for community groups for community sustainability. 3) Area management by using Cultural Mapping in community management on the area from participatory community wisdom for community groups for community sustainability in order to reduce the destruction of nature preservation. Balancing people, water, forests to increase added value in the area 4) To create income and increase the potential and relationship of participatory agricultural management for community groups for sustainability in the community, the study area was selected Nong Pla Mor Sub-district, Ba Pong District, Ratchaburi Province and Rai Suk Jai Ratchaburi province. The statistics used for research analysis were by Cronbach's alpha coefficient confidence method. Statistics used in data analysis: percentage, mean, standard deviation. The results showed that 1) Planting of economic crops in degraded areas in the lower central region Overall, the area is a deteriorated area. 2) Management of knowledge in transferring technology to increase personnel management capabilities. Participation for community groups for sustainability in the community. 3) Planting economic crops, community management on the area from community wisdom with participation for community groups, making the community have better income and well-being in parallel with the management of the area. 4) Generating income and increasing the potential and relationship of participatory agricultural management using the principle of social responsibility.

Keywords: Integration, Technology transfer, Economic Crop, In a degraded area

บทนำ

กระบวนการส่งเสริมแนวคิดด้านสังคมต่อผู้บริโภคในเรื่องที่กำลังเป็นกระแสมากยิ่งขึ้นเช่นการบริโภคที่ยั่งยืนการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาสังคมด้านต่าง ๆ ได้มีประเด็นที่ถูกนำมาตีแผ่เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมบางอย่างตลอดจนสร้างแนวคิดใหม่ๆให้คนใน

สังคมไม่เว้นแต่ในธุรกิจต้องห้าม (Demerits) เช่นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็นำแนวคิดทางสังคมมาใช้ในการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรแทนการโฆษณาตัวสินค้าอย่างตรงไปตรงมาซึ่งเป็นการสะท้อนภาพการดำเนินนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) ขององค์กรนั้น ๆ ธวัชชัย ขัวลำธาร, & กฤษณา ไวสำรวจ (2021) ด้วยแนวคิดการตลาดเพื่อสังคมเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการทำการตลาดอย่างยั่งยืน ซึ่งองค์กรนั้นจะต้องมีการวางแผนการผลิตสินค้าและบริการที่สอดคล้องกับประเด็นหรือปัญหาทางสังคมหรือควรจะนำเสนอสินค้าและบริการที่เหนือความคาดหมายของคนในสังคม อาจมีบางคนให้ความคาดหวังกับองค์กรธุรกิจต่อการแนวคิดการตลาดเพื่อสังคมนี้ว่าเป็นปรัชญาที่เหมาะสมกับยุคแห่งความเสื่อมโทรมทางสภาพแวดล้อมที่ต้องแย่งชิงทรัพยากรกัน ปัญหาความยากจนและหิวโหย ซึ่งองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่เหล่านี้กลายเป็นเป้าหมาย และความคาดหวังของสังคมที่จะเข้ามาช่วยเหลือและทดแทนสวัสดิการทางสังคมที่ขาดหายไป Khunseanubon, B., Prayongtrap, Y., & Udomtawi, K. (2018) จากแนวคิดเหล่านี้เองทำให้ผู้ประกอบการเริ่มสนใจที่จะใช้ช่องว่างที่เป็นปัญหาของสังคมมาสร้างธุรกิจการตลาดขายตรงซึ่งจะส่งผลบวกต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเล้งเห็นความสำคัญของปัญหาของชุมชนและการจัดการความรับผิดชอบต้อสังคมด้วยการปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรมเขตพื้นที่ภาคกลางตอนล่างและกำหนดต้นแบบการจัดการความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรม
2. การจัดการองค์ความรู้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มขีดความสามารถ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบจากการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรมในพื้นที่จากภูมิปัญญาชุมชนแบบมีส่วนร่วมให้แก่กลุ่มชุมชนเพื่อความยั่งยืนในชุมชน
3. การจัดการพื้นที่โดยใช้ Cultural Mapping ในการบริหารจัดการชุมชนบนพื้นที่จากภูมิปัญญาชุมชนแบบมีส่วนร่วมให้แก่กลุ่มชุมชนเพื่อความยั่งยืนในชุมชนเพื่อลดการทำลายการรักษาธรรมชาติ สร้างความสมดุล คน น้ำ ป่า เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มในพื้นที่
4. การสร้างรายได้และเพิ่มศักยภาพและความสัมพันธ์ของการจัดการเกษตรแบบมีส่วนร่วมให้แก่กลุ่มชุมชนเพื่อความยั่งยืนในชุมชนพื้นที่การศึกษาได้เลือกตำบลหนองปลาหมอ อำเภอบ้าโป่ง จังหวัดราชบุรีและไร่สุขใจ จังหวัดราชบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องการบูรณการและการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชไม้เศรษฐกิจ ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่มีคุณภาพในพื้นที่เสื่อมโทรม กรณีศึกษากลุ่มชุมชนภาคกลางตอนล่างดังรายละเอียดของวิธีการดำเนินงานต่อไปนี้

ประชากรเป้าหมาย

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ผลิตหลักซึ่งเป็นเกษตรกรผู้ปลูกไม้ยูคาลิปตัส ทั้งหมด 581 ครัวเรือน 2) กลุ่มผู้สนับสนุนการผลิตภาครัฐ 8 คน 3) กลุ่มผู้สนับสนุนภาคเอกชน จำนวน 4 คนกลุ่มประชาชนผู้บริโภค

2. พื้นที่การศึกษา ได้เลือกอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรีและไร่สุขใจ จังหวัดราชบุรี เป็นพื้นที่ศึกษาวิจัยได้เลือกแบบเจาะจง เนื่องจากตำบลท่าศาลา ซึ่งประกอบด้วย 11 หมู่บ้าน 2,020 ครัวเรือน มีครัวเรือนที่ปลูกไม้ยูคาลิปตัส 581 ครัวเรือน มีพื้นที่ทั้งหมด 10,650 ไร่ พื้นที่ดังกล่าวเป็นที่เสื่อมโทรม เกษตรกรผู้ปลูกต้นไม้ ยูคาลิปตัส

เครื่องมือการวิจัยและการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถาม มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้ การศึกษาหลักการ แนวคิดงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ การศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ร่างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ นำเสนอกรรมการที่ปรึกษา นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตามข้อเสนอแนะของกรรมการที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจความเที่ยวตรงและสอดคล้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยตามประเภทของเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

- ข้อมูลจากกการวิเคราะห์เอกสาร ใช้สรุปประเด็นสำคัญ
- ข้อมูลจากแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
- ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้วิธีการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนาเพื่อสรุปสาระสำคัญ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การวิจัยสถิติ มีดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการและปัจจัยที่มีผลกระทบจากการปลูกปลูกพืชเศรษฐกิจและการรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรม การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม และการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรมเขตพื้นที่ภาคกลางตอนล่างและกำหนดต้นแบบการจัดการความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของสภาพการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรมเขตพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง และกำหนดต้นแบบการจัดการความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรม

ลักษณะพื้นที่	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
- เป็นพื้นที่เสื่อมโทรม	123	52.80
- ไม่เป็นพื้นที่เสื่ออมโทรมแต่ไม่สามารถปลุกพืชอย่างอื่นได้ดี	42	18.00
- ไม่เป็นพื้นที่เสื่อมโทรมสามารถปลุกพืชอย่างอื่นได้	68	29.20
รวม	233	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ลักษณะพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจมากที่สุดเป็นพื้นที่เสื่อมโทรม จำนวน 123 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 52.80 รองมาเป็นพื้นที่ที่ไม่เสื่อมโทรมแต่ไม่สามารถปลูกอย่างอื่นได้ดี จำนวน 68 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 29.20 และไม่เป็นพื้นที่เสื่อมโทรม สามารถปลูกพืชอย่างอื่นได้ 42 ครัวเรือน คิดเป้นร้อยละ 29.20 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มขีดความสามารถ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบจากการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรมในพื้นที่จากภูมิปัญญาชุมชนแบบมีส่วนร่วมให้แก่กลุ่มชุมชนเพื่อความยั่งยืนในชุมชน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรม โดยภาพรวม

การจัดการการปลูกพืชเศรษฐกิจ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านบุคลากร	3.61	0.54	มาก
2. ด้านเงินทุน	3.31	0.56	ปานกลาง
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.99	0.50	มาก
4. ด้านวัตถุดิบ	3.71	0.46	มาก
รวม	3.64	0.39	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.64 , S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความคิดเห็นในระดับมาก 3 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.99 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.31 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ($\bar{x}$ = 3.61 , S.D. = 0.54) และด้านเงินทุน ($\bar{x}$ = 3.31 , S.D. = 0.56) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์การจัดการพื้นที่โดยใช้ Cultural Mapping ในการบริหารจัดการชุมชนบนพื้นที่จากภูมิปัญญาชุมชนแบบมีส่วนร่วมให้แก่กลุ่มชุมชนเพื่อความยั่งยืนในชุมชนเพื่อลดการทำลายการรักษาธรรมชาติ สร้างความสมดุล คน น้ำ ป่า เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มในพื้นที่ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรม ด้านบุคลากร

ด้านบุคลากร	$\overline{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีความรู้ความเข้าใจในการปลูกพืชเศรษฐกิจเป็นอย่างดี	4.24	0.90	มาก
2. มีแรงงานเพียงพอในการดูแลรักษาแปลงปลูกพืชเศรษฐกิจ	3.71	0.76	มาก
3. มีบุคลากร/วิทยากร ที่มีความรู้ความชำนาญในการปลูกพืชเศรษฐกิจมาให้ความรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่	3.75	1.01	มาก
4. ชุมชนเกษตรกรที่มีความตื่นตัวและให้ความสนใจในการปลูกพืชเศรษฐกิจ	3.66	0.92	มาก
5. ผู้นำในชุมชนให้การสนับสนุนการปลูกพืชเศรษฐกิจ	3.34	1.04	ปานกลาง
6. ส่วนราชการในท้องถิ่นให้การสนับสนุนการปลูกพืชเศรษฐกิจ	3.33	1.03	ปานกลาง
7. ผู้รับซื้อปลูกพืชเศรษฐกิจมีความโปร่งใส และยุติธรรม	3.39	1.01	ปานกลาง
8. เกษตรกรส่วนใหญ่ช่วยกันดูแลและป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม	3.48	1.12	ปานกลาง
	3.61	0.54	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรม ด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก($\overline{x}$ = 3.61 , S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.24 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.33 ซึ่งสามารถลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาหน้อย

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรม โดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคมโดยภาพรวม

การจัดการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรม	X	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านสิ่งแวดล้อม	3.06	0.56	มาก
2. ด้านเศรษฐกิจ	3.67	0.40	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วม	3.83	0.54	มาก
4. ด้านองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสาร	3.52	0.52	มาก
	3.67	0.39	มาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจักการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เสื่อมโทรม โดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านสิ่งแวดล้อม	X	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การปลูกพืชเศรษฐกิจไม่เป็นการทำลายความสมบูรณ์ของแร่ธาตุในดิน	3.85	1.28	มาก
2. การปลูกพืชเศรษฐกิจไม่ทำให้พื้นดินแห้งแล้ง	3.54	1.15	มาก
3. การปลูกพืชเศรษฐกิจไม่เป็นการทำลายสุขภาพของคน	4.00	0.94	มาก
4. การปลูกพืชเศรษฐกิจเป็นการช่วยปรับภูมิทัศน์ของพื้นที่	3.87	1.03	มาก
5. การปลูกพืชเศรษฐกิจไม่เป็นการทำลายต่อแร่ธาตุในดิน	3.52	1.07	มาก
6. การปลูกพืชเศรษฐกิจไม่ส่งผลกระทบต่อไม้ยืนต้นใน	3.19	1.08	ปานกลาง
7. การปลูกพืชเศรษฐกิจใกล้แปลงนาไม่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตของนาข้าว	3.19	1.09	ปานกลาง
8. การปลูกพืชเศรษฐกิจไม่เป็นการทำลายสุขภาพของคนในชุมชน	3.75	0.98	มาก
9. การปลูกพืชเศรษฐกิจทำให้ลดปริมาณการใช้ฟืนจากไม้	3.66	1.05	มาก
10. การพัฒนาสายพันธุ์ปลูกพืชเศรษฐกิจช่วยให้เกิดสิ่งแวดล้อมของแปลงปลูกพืชเศรษฐกิจมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น	0.95	1.05	มาก
รวม	3.67	0.56	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการปลูกพืชเศรษฐกิจพื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคมด้านเศรษฐกิจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{x}$ = 4.22) น้อยที่สุดอยู่ระดับปานกลาง ($\overline{x}$ = 3.15) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 8 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การปลูกพืชเศรษฐกิจทำให้ชุมชนมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ($\overline{x}$ = 4.22, S.D.= 0.76) รองลงมาคือ การบำรุงรักษา

ปลูกพืชเศรษฐกิจมีค่าใช้จ่ายน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับการปลูกพืชชนิดอื่นๆ ($\bar{x}$ = 4.18, S.D.= 0.90) การปลูกพืชเศรษฐกิจทำให้ชุมชนมีการจ้างงานมากขึ้น ($\bar{x}$ = 3.82, S.D. = 0.79) ความมั่นใจว่าความต้องการของตลาดปลูกพืชเศรษฐกิจยังมีอีกมาก ($\bar{x}$ = 3.64, S.D.=1.19) ความพึงพอใจในการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจของโรงงาน/เอกชน ($\bar{x}$ = 3.61, S.D. = 0.86) ความพึงพอใจของรายได้จากการขายพืชเศรษฐกิจ($\bar{x}$ = 3.61, S.D. = 0.95) การปลูกพืชเศรษฐกิจทำให้ชุมชนมีหนี้สินลดลง ($\bar{x}$ = 3.59, S.D. = 0.87) ความพึงพอใจในการช่วยเหลือของโรงงานหรือภาคเอกชน ($\bar{x}$ = 3.56, S.D. =1.03) ความพึงพอใจในการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจของภาครัฐ ($\bar{x}$ = 3.31, S.D. = 1.01) ความพึงพอใจในการช่วยเหลือของภาครัฐ ตามลำดับ ($\bar{x}$ = 3.15, S.D.= 0.94) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการ จัดไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรม โดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการมีส่วนร่วม

ด้านการมีส่วนร่วมคิดเห็น	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
1. การปลูกยูคาลิปตัส ทำให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลในครอบครัวเป็นอย่างดี	4.11	0.87	มาก
2. ส่วนราชการในท้องถิ่นให้การส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกไม้ยูคาลิปตัส	3.65	1.09	มาก
3. ส่วนราชการ โรงงานหรือเอกชน มีความโปร่งใสและจริงใจในการสนับสนุนเกษตรที่ปลูกไม้ยูคาลิปตัส	3.71	0.94	มาก
4. ผู้รับซื้อไม้ยูคาลิปตัส มีความยุติธรรมในการกำหนดราคาซื้อ	3.75	0.92	มาก
5. เกษตรกรที่ปลูกไม้ยูคาลิปตัส มีการแลกเปลี่ยนความรู้ในการปลูกและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อกัน	3.97	0.88	มาก
รวม	3.83	0.54	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกไม้ยูคาลิปตัสมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคมมากที่สุด ด้านการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.11) น้อยที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.65) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การปลูกไม้ยูคาลิปตัส ทำให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลในครอบครัวเป็นอย่างดี ($\bar{x}$ = 4.11, S.D. = 0.87) รองลงมาคือ เกษตรกรที่ปลูกไม้ยูคาลิปตัสมีการแลกเปลี่ยนความรู้ในการปลูก และให้คำแนะนำที่เป็น ประโยชน์ต่อกัน ($\bar{x}$ = 3.97, S.D. = 0.88) ผู้รับซื้อไม้ยูคาลิปตัส มีความยุติธรรมในการกำหนดราคาซื้อ ($\bar{x}$ = 3.75, S.D. = 0.92) ส่วนราชการ โรงงานหรือเอกชน มีความ

โปร่งใสและจริงใจ ในการสนับสนุนเกษตรกรที่ปลูกไม้ยูคาลิปตัส ($\bar{x}$ = 3.71, S.D. = 0.94) ส่วนราชการในท้องถิ่นให้การส่งเสริมและการสนับสนุนการปลูกไม้ยูคาลิปตัส ($\bar{x}$ = 3.65, S.D. = 1.09) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ด้านองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสาร

ด้านองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสาร	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. เกษตรกรได้รับความรู้และคำแนะนำในการปลูกไม้ยูคาลิปตัสจากภาครัฐเป็นอย่างดี	3.87	1.03	มาก
2. เกษตรกรได้รับความรู้และคำแนะนำในการปลูกไม้ยูคาลิบตัสจากโรงงานฯหรือภาคเอกชนเป็นอย่างดี	3.79	0.83	มาก
3. มีความสะดวกในการหาแหล่งพันธุ์ไม้ยูคาลิปตัสที่เหมาะสมกับพื้นที่ปลูก	3.46	0.95	ปานกลาง
4. ท่านมีความรู้ในการปลูกไม้ยูคาลิปตัสเป็นอย่างดี	3.35	1.091	ปานกลาง
5. ท่านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกไม้ยูคาลิปตัสอย่างสม่ำเสมอ	3.18	1.05	ปานกลาง
รวม	3.52	0.52	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกไม้ยูคาลิปตัสมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคมด้านองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสารมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.82) น้อยที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.18) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ เกษตรกรได้รับความรู้และคำแนะนำในการปลูกไม้ยูคาลิปตัสจากภาครัฐเป็นอย่างดี ($\bar{x}$ = 3.82, S.D = 1.03) เกษตรกรได้รับความรู้และคำแนะนำในการปลูกไม้ยูคาฯ จากโรงงานฯ หรือภาคเอกชน เป็นอย่างดี ($\bar{x}$ = 3.79, S.D. = 0.83) มีความสะดวกในการหาแหล่งพันธุ์ไม่ยูคาลิปตัสที่เหมาะสมกับพื้นที่ปลูก ($\bar{x}$ = 3.46, S.D. = 0.95) ท่านมีความรู้ในการปลูกไม้ยูคาฯ เป็นอย่างดี ($\bar{x}$ = 3.35, S.D. = 1.091) ท่านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกไม้ยูคาลิปตัส อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x}$ = 3.18, S.D. = 1.05) ตามลำดับ

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้หลักการรับผิดชอบต่อสังคมกับปัจจัยส่วนบุคคลโดยใช้วิธีวิเคราะห์ทางสถิติ F- test และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีเชฟเฟ่ (Schaffer) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 พบ เกษตรกรผู้ปลูกยูคาลิปตัสที่อายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคมโดย

ภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 2 ด้าน คือด้านการมีส่วนร่วมและด้านองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสาร ส่วนด้านสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคม กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษา

การจัดการไม่ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคม	แหล่งความแปรปรวน					
1. ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	5.26	4	1.31	4.39	0.02*
	ภายในกลุ่ม	68.30	228	0.30		
	ทั้งหมด	73.56	232			
2. ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	5.59	4	1.39	5.67	0.10
	ภายในกลุ่ม	56.25	228	0.25		
	ทั้งหมด	61.84	232			
3. ด้านการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2.57	4	0.64	2.26	0.06
	ภายในกลุ่ม	67.35	232	0.20		
	ทั้งหมด	65.32	236			
4. ด้านองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	2.44	4	1.36	9.82	0.00*
	ภายในกลุ่ม	35.70	228	0.16		
	ทั้งหมด	36.96	232			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.17	4	0.54	3.69	0.06
	ภายในกลุ่ม	33.45	228	0.18		
	ทั้งหมด	35.61	232			

*มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 7 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยูคาลิปตัสที่ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคมโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสาร ส่วนด้านเศรษฐกิจและการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5. ผลการเปรียบเทียบการสร้างรายได้และเพิ่มศักยภาพและความสัมพันธ์ของการจัดการเกษตรแบบมีส่วนร่วมให้แก่กลุ่มชุมชนเพื่อความยั่งยืนในชุมชนพื้นที่การศึกษาได้เลือกตำบลหนองปลาหมอ อำเภอบ้าโป่ง จังหวัดราชบุรีและไร่สุขใจ จังหวัดราชบุรี ตามรายได้ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคม กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การจัดการไม่ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	5.43	4	1.36	4.54	0.02*
	ภายในกลุ่ม	68.13	228	0.30		
	ทั้งหมด	73.56	232			
2. ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	6.99	4	1.75	7.26	0.00*
	ภายในกลุ่ม	54.85	228	0.24		
	ทั้งหมด	61.84	232			
3. ด้านการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	6.09	4	1.52	5.66	0.00*
	ภายในกลุ่ม	61.27	228	0.27		
	ทั้งหมด	67.35	232			
4. ด้านองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	5.44	4	1.36	9.82	0.00*
	ภายในกลุ่ม	31.53	228	0.14		
	ทั้งหมด	36.96	232			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.32	4	1.08	7.86	0.00*
	ภายในกลุ่ม	31.30	228	0.14		
	ทั้งหมด	35.61	232			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 8 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยูคาลิปตัสมีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการไม้ยูคาลิปตัสที่เสื่อมโทรมโดยใช้หลักการความรับผิดชอบต่อสังคม โดยภาพรวมแตกต่าง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี Scheffe จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อดือน					
น้อยกว่า 5,000 บาท	0.99	0.11	0.02*	0.01*	3.57
5,000-10,000 บาท	0.17	0.04*	0.03*	0.01*	3.77
10,001-15,000 บาท	0.06	-	-	0.14	3.70
15,001- 20,000 บาท	0.29	2.36	-	3.67	-

*มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 9 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยูคาลิปตัสที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคม ตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพ

แหล่งรวมความเสื่อมโทรมโดยใช้หลักรับผิดชอบต่อสังคม	แปรปรวน	SS	DF	MS	F	p-value
1. ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	3.18	228	0.08	2.58	0.04*
	ภายในกลุ่ม	70.37	228	0.30	73.56	0.12
	ทั้งหมด					
	ระหว่างกลุ่ม	1.10	232	0.27	1.74	0.14
2. ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	35.87	228	0.16	36.96	0.31
	ภายในกลุ่ม	1.40	232	0.35	1.21	0.31
	ทั้งหมด					
	ระหว่างกลุ่ม	1.10	228	0.27	1.74	0.14
3. ด้านการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	65.91	232	0.16	36.96	0.31
	ภายในกลุ่ม	67.91	228	0.04	1.50	0.20
	ทั้งหมด					
	ระหว่างกลุ่ม	1.59	228	0.04	1.33	0.14
4. ด้านองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสาร	ภายในกลุ่ม	60.25	228	0.26	61.84	232
	ทั้งหมด					
	ระหว่างกลุ่ม	34.28	228	0.15	35.61	232

*มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 10 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยูคาลิปตัสที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน อย่างมีวินัยสำคัญทาสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 11 ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์และระดับความสัมพันธ์ของการจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรม กับการจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้หลักการรับผิดชอบต่อสังคมในภาพรวม

การจัดการไม้ยูคาลิปตัสใน	การจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรม		
พื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้หลัก	**r**	**Sig (2-tailed)**	**ระดับความสัมพันธ์**
ความรับผิดชอบต่อสังคม	0.59**	0.00	ระดับปานกลาง

*มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 11 พบว่า การจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรมกับการจักการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้ความรับผิดชอบต่อสังคม โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง (r=0.59) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ตารางที่ 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์และระดับความสัมพันธ์ของการจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรม กับการจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคมรายด้าน

การจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรม โดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคม	การจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรม		
	r	**Sig (2-tailed)**	**ระดับความสัมพันธ์**
1. ด้านสิ่งแวดล้อม	0.47**	0.00	ระดับปานกลาง
2. ด้านเศรษฐกิจ	0.34**	0.00	ระดับต่ำ
3. ด้านการมีส่วนร่วม	0.64**	0.00	ระดับค่อนข้างสูง
4. ด้านองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสาร	0.49**	0.00	ระดับปานกลาง

**มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 12 พบว่า การจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรมกับการจัดการไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรมโดยใช้หลักการรับผิดชอบต่อสังคม รายด้าน ได้ดังนี้ ด้านสิ่งแวดล้อมมีความสำพันธ์ในระดับกลาง (r=0.47) ด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ(r=0.34)ด้านการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง(r=0.64)และด้านองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์ในระดับกลาง(r=0.49)

ผลการวิจัย

1. ภาพการปลูกไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรม ณ บ้านหนองหิน อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี พบว่า เป็นพื้นที่เสื่อมโทรม 16,500 ไร่ สภาพการครอบครองที่ดินของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด เป็นที่ดินของตนเองคิดเป็นร้อยละ 42.10 รองลงมาแผ้วถางจับจองแผ้วถางที่ดินของรัฐ ร้อยละ 37.30 เช่าที่ดินร้อยละ 14.60 ส่วนพื้นที่ปลูกไม้ยูคาลิปตัสมากที่สุดอยู่ในช่วง 11-12 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 40.80 รองลงมาไม่เกิน 10 ไร่

ร้อยละ 32.20 พื้นที่ปลูก 200 ไร่ มีน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 0.40 หลักฐานของที่ดินพบว่ามากที่สุด ไม่มีหลักฐานคิดเป็นร้อยละ 31.80 ส่วน สค.1 สทก.และสปก. คิดเป็นร้อยละ 3.00 เท่ากันจากการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่า การปลูกไม้ยูคาลิปตัสถ้ามีปัญหาก็เกิดจากการปลูกในพื้นที่ที่ไม่ควรปลูกไม่เหมาะสม ซึ่งนักวิชาการสรุปไว้ว่า ไม้ยูคาลิปตัสชนิดใดก็ตาม ก็เหมือนกับต้นไม้ชนิดอื่น ๆ มีความด้อย

2. การมีส่วนร่วมและการรวมกลุ่ม โดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคม พบวาการมีส่วนร่วมของประชาชน มีการปฏิบัติของแผนที่ภาครัฐได้กำหนดไว้ แต่ยังขาดการมีส่วนร่วมตั้งแต่แรก เช่น ร่วมคิด ร่วมทำและร่วมวิเคราะห์ปัญหา ตลอดจนร่วมติดตามประเมินผล ในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่าได้มีการเปิดโอกาสให้เกษตรกร นักพัฒนาและนักวิจัย ได้มีโอกาสร่วมกันทุกขั้นตอนตั้งแต่วิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหา การแก้ปัญหาร่วมกัน ซึ่งได้รวบรวมงานการสัมมนาวิชาการเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การฟื้นป่า = ถึงเวลาชุมชนมีส่วนร่วมหรือยัง” ได้พบว่าปัจจัยสำคัญในหารดำเนินการ คือ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับการรวมกลุ่มจากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรตำบลท่าศาลาได้ร่วมปรึกษาหารือเกี่ยวกับปลูก การคัดเลือกต้นพันธุ์ การบำรุงรักษา และการกำหนดราคาขาย หากมีผู้มาซื้อผลผลิตที่หมู่บ้านเขาก็จะสามารถกำหนดราคาขายได้ แต่หากนำไปขายที่โรงงานก็จะขายตามที่โรงงานกำหนด พันธุ์คามาลดูเลซิส มีปัญหาด้านราคา เกิดจากความต้องการของตลาด เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาได้เพราะขาดการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองราคาซื้อขายกับโรงงาน

3. ปัญหาหรือจุดอ่อน พบว่า ได้มีปัญหาหรือจุดอ่อนเกี่ยวกับการคัดเลือกสายพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ปลูก หากเลือกพันธุ์ที่ไม่เหมาะสมก็จะทำให้ผลผลิตต่ำ รายได้น้อยและหากผู้ปลูกขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการการปลูก เช่น ระยะห่างระหว่างต้นและระหว่างแถว ก็จะทำให้ได้ผลผลิต ต่ำได้

4. ความรับผิดชอบต่อสังคม จากการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการวามรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า การปลูกไม้ยูคาลิปตัสที่เลือกสายพันธุ์ให้เหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจะทำให้ได้ผลผลิตมีคุณภาพและปริมาณมาก เกษตรกรผู้ปลูกมีรายได้เพิ่มนับเป็นการช่วยเหลือและตอบแทนสังคม

การอภิปรายผล

1. ภาพการปลูกไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรม ณ บ้านหนองหิน อำเภอ บ้านโป่งไร่สุขใจ จังหวัดราชบุรีพบว่า เป็นพื้นที่เสื่อมโทรม 16,500 ไร่ สภาพการครอบครองที่ดินของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด เป็นที่ดินของตนเองคิดเป็นร้อยละ 42.10 รองลงมาแผ้วถางจับจองแผ้วถางที่ดินของรัฐ ร้อยละ 37.30 เช่าที่ดินร้อยละ 14.60 ส่วนพื้นที่ปลูกไม้ยูคาลิปตัสมากที่สุดอยู่ในช่วง 11-12 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 40.80 รองลงมาไม่เกิน 10 ไร่ ร้อยละ 32.20 พื้นที่ปลูก 200 ไร่ มีน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 0.40 หลักฐานของที่ดินพบว่ามากที่สุด ไม่มีหลักฐานคิดเป็นร้อยละ 31.80 ส่วน สค.1 สทก.และสปก. คิดเป็นร้อยละ 3.00 เท่ากันจากการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่า การปลูกไม้ยูคาลิปตัสถ้ามีปัญหาก็เกิดจากการปลูกในพื้นที่ที่ไม่ควรปลูกไม่เหมาะสม ซึ่งนักวิชาการสรุปไว้ว่า ไม้ยู

คาลิปตัสชนิดใดก็ตาม ก็เหมือนกับต้นไม้ชนิดอื่น ๆ มีความด้อยพสุธา สุนทรห้าว, & วุฒิพล หัวเมือง แก้ว. (2010)

2. การมีส่วนร่วมและการรวมกลุ่ม โดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อสังคม พบวาการมีส่วนร่วมของประชาชน มีการปฏิบัติของแผนที่ภาครัฐได้กำหนดไว้ แต่ยังขาดการมีส่วนร่วมตั้งแต่แรก เช่น ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมวิเคราะห์ปัญหา ตลอดจนร่วมติดตามประมินผล นภาพร สุพงษ์. (2015)

ในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า ได้มีการเปิดโอกาสให้เกษตรกร นักพัฒนาและนักวิจัย ได้มีโอกาสร่วมกันทุกขั้นตอนตั้งแต่วิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหา การแก้ปัญหาร่วมกัน ซึ่งได้รวบรวมงานการสัมมนาวิชาการเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การฟื้นป่า = ถึงเวลาชุมชนมีส่วนร่วมหรือยัง” ได้พบว่าปัจจัยสำคัญในหารดำเนินการ คือ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นแสนใจ พรม, & สายฝน. (2015)เกี่ยวกับการรวมกลุ่มจากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรตำบลท่าศาลาได้ร่วมปรึกษาหารือเกี่ยวกับปลูก การคัดเลือกต้นพันธุ์ การบำรุงรักษา และการกำหนดราคาขาย หากมีผู้มาซื้อผลผลิตที่หมู่บ้านเขาก็จะสามารถกำหนดราคาขายได้ กลยุทธ หนูดำ, ปัญญา เลิศไกร, & ลัญจกรณ์ นิลกาญจน์. (2014) แต่หากนำไปขายที่โรงงานก็จะขายตามที่โรงงานกำหนด พันธุ์คามาลดูเลซิส มีปัญหาด้านราคา เกิดจากความต้องการของตลาด เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาได้เพราะขาดการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองราคาซื้อขายกับโรงงาน

3. ปัญหาหรือจุดอ่อน พบว่า ได้มีปัญหาหรือจุดอ่อนเกี่ยวกับการคัดเลือกสายพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ปลูก หากเลือกพันธุ์ที่ไม่เหมาะสมก็จะทำให้ผลผลิตต่ำ รายได้
น้อยและหากผู้ปลูกขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการการปลูก เช่น ระยะห่างระหว่างต้นและระหว่างแถว ก็จะทำให้ได้ผลผลิตต่ำได้ชาติชาย ไวยสุระสิงห์, & ชุติมา ไวยสุระสิงห์. (2022)

4. ความรับผิดชอบต่อสังคม จากการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการวามรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า การปลูกไม้ยูคาลิปตัสที่เลือกสายพันธุ์ให้เหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจะทำให้ได้ผลผลิตมีคุณภาพและปริมาณมาก เกษตรกรผู้ปลูกมีรายได้เพิ่มนับเป็นการช่วยเหลือและตอบแทนสังคมวรรณชา กาญจนมุสิก(2554)

ข้อเสนอแนะ

ได้มีแนวคิดเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเห็นว่า การปลูกไม้ยูคาลิปตัสเป็นผลเสียต่อดิน ดูดซับน้ำทำให้พื้นดินเกิดความแห้งแล้ง อีกกลุ่มหนึ่งมีความคิดเห็นว่าการปลูกไม้ยูคาลิปตัส ไม่ส่งผลกระทบต่อดินและน้ำ นอกจากนี้ยังได้ประโยชน์จากใบที่ล่วงลงพื้นดินสามารถไถกลบเป็นปุ๋ย แม้กระทั่งใบดิบๆก็สามารถนำมาขยี้แล้วดมแก้วิงเวียนกิ่งเล็กก็สามารถนำมาเผาถ่านเพื่อใช้ในครัวเรือนและสามารถกลั่นเป็นน้ำส้มควันไม้ ในด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวยังความชุ่มชื้นแก่ชุมชน ในด้านเกตรกรได้มีการรวมกลุ่มผู้ปลูกไม้ยูคาลิปตัส เป็นการร่วมคิดร่วมกันแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ความรักความสามัคคีในชุมชน

การกำหนดต้นแบบการจัดการความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยการปลูกไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่เสื่อมโทรม สรุปได้ดังนี้

1. ควรมีการเลือกสายพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปลูก

2. พื้นที่ปลูกควรมีใบแสดงเอกสารสิทธิ์ เช่น น.ส. 3 พบท. 5 ต้องเป็นที่ดินถูกต้องตามกฎหมาย

3. ควรมีส่วนร่วมขององค์กร 3 ประสาน ได้แก่ องค์กรภาครัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาชน

4. เจ้าหน้าที่องค์กรควรให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการปลูกป่าการพัฒนาสายพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่

5. ผู้ประกอบการ ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมด้านการให้ความรู้ ประสบการณ์ การเพิ่มผลผลิตและการตลาด

6. ภาคประชาชน มีการรวมกลุ่มอย่างยั่งยืนเพื่อจะเป็นพลังต่อรองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการความรับผิดชอบต่อสังคม และการสร้างอาชีพเสริม

7. ควรสร้างเครือข่ายและระสานงานเครือข่าย เพื่อขยายผลต้นแบบในพื้นที่อื่น ๆ

บรรณานุกรม

กลยุทธ์ หนูดำ, ปัญญา เลิศไกร, & ลัญจกรณ์ นิลกาญจน์. (2014). การพัฒนารู แบบการผลิตทุเรียนนอกฤดูกาลของเกษตรกร. *Narkbhutparitat Journal Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, 6(2),* 63-73.

ชาติชาย ไวยสุระสิงห์, & ชุติมา ไวยสุระสิงห์. (2022). การ ประยุกต์ใช้กระบวนการตัดสินใจแบบหลายหลักเกณฑ์ควบคู่กับแบบจำลองเซลลูล่าออโต้มาต้ามาคอฟในการประเมินพื้นที่ที่ มี ศักยภาพในการเพาะปลูกพืชน้ำมันที่ไม่ใช่พืชอาหารในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. *การประชุมวิศวกรรมโยธาแห่งชาติครั้งที่ 27,* 27(1), SGI02-1.

ธวัชชัย ขัวลำธาร, & กฤษณา ไวสำรวจ. (2021). การเมืองในมาตรฐานข้าวอินทรีย์. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์, 5(1),* 72-84.

พสุธา สุนทรห้าว, & วุฒิพล หัวเมือง แก้ว. (2010). ศักยภาพด้านเศรษฐกิจสังคมของไม้ตะกูและโอกาสความเป็นไปได้ของการลงทุนปลูกสร้างสวนป่า. *วารสารวนศาสตร์ ไทย, 29(2),* 50-63.

นภาพร สุพงษ์. (2015). การมีส่วนร่วมของบุคลากรกับการขับเคลื่อนภารกิจด้านความรับผิดชอบต่อ สังคมและสิ่งแวดล้อมธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. *INTEGRATED SOCIAL SCIENCE JOURNAL, FACULTY OF SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES, MAHIDOL UNIVERSITY, 2(2),* 167-187.

วรรณชา กาญจนมุสิก. (2554). *การทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ที่มีผลต่อการตัดสินใจ เลือกซื้อสินค้าและบริการของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร.* หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

แสนใจ พรม และสายฝน. (2015). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในชุมชน*